LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ ŪRĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2019 m. birželio 20 d. Nr. 167-19-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo", 20, 22-23 punktais:

1. T v i r t i n u :

1.1. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Biržų regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.2. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Panevėžio regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Joniškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Pakruojo regioninio padalinio) regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.4. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Rokiškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Kupiškio regioninio padalinio) regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams.

2. N u r o d a u :

2.1. vidinės miškotvarkos projektų santraukas skelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintus vidinės miškotvarkos projektus registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre.

3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Biržų, Panevėžio, Joniškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Pakruojo regioninio padalinio), Rokiškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Kupiškio regioninio padalinio) regioninių padalinių vidinės miškotvarkos projektus (originalus) saugoti Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius Albertas Kasperavičius

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ROKIŠKIO REGIONINIO PADALINIO DALIES (NUO 2018 M. SAUSIO 8 D. IKI 2019 M. SAUSIO 1D. BUVUSIO KUPIŠKIO REGIONINIO PADALINIO) ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

S A N T R A U K A

Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vienas svarbiausių VĮ Valstybinių miškų urėdijos tikslų yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais. Įmonė valstybinius miškus valdo patikėjimo teise, jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Rokiškio regioninio padalinio dalies (nuo 2018 m. sausio 8 d. iki 2019 m. sausio 1 d. buvusio Kupiškio regioninio padalinio) administruojamų miškų, vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018-01-12 įsakymu Nr. ĮS-95 „Dėl vidinės miškotvarkos projektų parengimo“. Patvirtinus šį projektą pagal jo sprendinius miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų.

Projektavimas atliktas naudojant 2017 m. valstybinės miškų inventorizacijos duomenis, kurie apibūdina medynų taksacinius rodiklius (rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skalsumą, tūrį ir kt.), dirvožemio sąlygas, pomiškio ir trako kiekį, miškų sanitarinę būklę. Projekte taip pat įvertinta 2008-2017 metais vykdyta miško ūkinė veikla, patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai objektai bei remiantis visais surinktais duomenimis suprojektuotos ūkinės priemonės artimiausiam dešimtmečiui.

Miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“. Miškai inventorizuoti sklypiniu metodu, naudojant aerofotografavimo medžiagą – 2010 m. spalvotus ortofotografinius žemėlapius ir 2016 m. spalvotas spektrozonines aerofotonuotraukas. Lauko darbų metu nustatyta:

- medynų taksaciniai rodikliai (rūšinė sudėtis, amžius, aukštis, skalsumas, tūris ir kt.);
- augaviečių tipai (dirvožemio sąlygos);
- pomiškio ir trako kiekis;
- miškų sanitarinė būklė.

Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplynų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir suprojektuotos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi Rokiškio regioninio padalinio tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės informavimas apie miškus, jų būklę ir tvarkymą, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas, ūkininkavimas saugomų

teritorijų miškuose pagal šių teritorijų tikslus bei uždavinius, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas regiono ir šalies lygiu.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo, miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

- miškų išteklių inventorizavimas sklypiniu metodu, kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;
- saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas ir priemonių jų apsaugai numatymas;
- miškų ūkio veiklos per praėjusį dešimtmetį analizė bei įvertinimas;
- miškotvarkos projekto, pagal kurį organizuojamas miškų ūkis ir atliekami visi miškų naudojimo, atkūrimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausią dešimtmetį, parengimas.

Dalyje Rokiškio regioninio padalinio teritorijos inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 33,8 tūkst. ha, iš jo 32,2 tūkst. ha yra miško žemė. Teritorijos miškingumas – 30,1 proc. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Rokiškio regioninio padalinio dalyje (toliau – Regioninio padalinio administruojami miškai) yra 14,4 tūkst. ha, tai yra 43 proc. bendro miškų ploto.

REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ RODIKLIAI

Regioninio padalinio administruojami miškai (14405 ha) suskirstyti į penkias girininkijas: Alizavos, Skapiškio, Subačiaus, Kupiškio ir Šimonių. Girininkijose administruojami plotai svyruoja nuo 1,9 tūkst. ha (Alizavos girininkija) iki 4,3 tūkst. ha (Skapiškio girininkija). Vidutinis girininkijos plotas yra 2,9 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 554 kvartalus, o kvartalai – į 9517 taksacinių sklypų. Vidutinis kvartalo plotas – 26 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,5 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms. I miškų grupės (rezervatinių) miškų nėra. II miškų grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai) miškai sudaro 14,4 proc. (2074 ha), III grupės (apsauginiai miškai) – 5 proc. (60 ha) ir IV grupės (ūkiniai miškai) – 85,2 proc. (12271 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 12491 ha, iš jų 34 proc. medynų yra kultūrinės kilmės (įveisti sodinant). Neapaugusių mišku plotų yra 342 ha (2,6 proc. miško žemės ploto), iš jų 251 ha kirtavietės, 40 ha – žemė skirta miškui įveisti, 29 ha – miško aikštės ir 22 ha – žuvę medynai. Ne miško žemės yra 1077 ha (7,5 proc. bendro ploto), iš jų pelkių – 1025 ha.

Bendras medynų tūris yra 2,7 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 218 m^3, brandžių medynų – 312 m^3, vidutinis einamasis tūrio prieaugis sudaro 7,49 m^3/ha. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,75, vidutinis visų medynų amžius – 49 metai.

Pagal vyraujančią medžių rūšį medynuose vyrauja eglynai, kurie sudaro 32,9 proc. visų medynų ploto. Pušynai auga 20,6 proc. bendro medynų ploto. Iš kietųjų lapuočių ąžuolynams tenka – 0,7 proc., uosynams ir guobynams – po 0,1 proc. Minkštųjų lapuočių medynai sudaro 45,6 proc., didžiąją dalį jų sudaro beržynai 27,7 proc. ir juodalksnynai – 9,1 proc. Drebulynai sutinkami 5,9 proc. bendro medynų ploto, baltalksnynai – 2,6 proc. ir liepynai – 0,3 proc. ploto.

Vyrauja laikinai užmirkusios (53 proc.), derlingos (46 proc.) augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės sudaro 37 proc., iš jų nusausintos 11 proc. ploto.

Regioninio padalinio veiklos teritorijoje yra dalys Šimonių girios ir Žaliosios girios biosferos poligonų, dešimt valstybinių draustinių, „Natura 2000“ teritorijos – dvi paukščių apsaugai svarbios

teritorijos (PAST) ir devynios vietovės atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST), penki gamtos paveldo objektai, iš kurių Stirniškių atodanga yra paskelbta gamtos paminklu.

Valstybės saugomose teritorijose, regioninio padalinio miškai sudaro 4,9 tūkst. ha arba 34 proc. bendro administruojamų miškų ploto.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2008–2017 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2007 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2008 – 2017 metams, jų įvykdymo analizė ir įvertinimas. Analizuojant ūkinę veiklą panaudoti ir 1997 m. miškotvarkos duomenys. Išvados suformuluotos atlikus valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško plotų kaita. 2017 m. valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos duomenimis, inventorizuotas regioninio padalinio administruojamas plotas yra 14405 ha. Miškų plotas palaipsniui didėja (padidėjo 963 ha) perduodant valstybinius miškus, skirtus nuosavybės teisių atkūrimui ir žemės ūkio žemes netinkamas žemės ūkiui.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Sklypinės miškų inventorizacijos duomenys rodo stabilią medynų rūšinę sudėtį. Spygliuočių plotas sumažėjo nežymiai (pušynų – 2 proc., eglynų – 1 proc.), minkštųjų lapuočių plotus kasmet papildo naujai prijungiami miškų plotai. Ąžuolynų plotas padidėjo 37 ha, drebulynų sumažėjo 222 ha, baltalksnynų – 80 ha.

Medynų struktūra. Esama medynų amžiaus struktūra nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. Medynai pagal brandumo grupes III ir IV grupių miškuose pasiskirsto taip: jaunuolynai sudaro 42 proc., pusamžiai – 25 proc., pribręstantys – 9 proc. ir brandūs – 24 proc. ploto. Brandžių ir perbrendusių medynų plotas pasikeitė labai nežymiai. Brandžių sumažėjo 19 ha, perbrendusių padidėjo 5 ha. Labiausiai perbrendę minkštųjų lapuočių (beržo, drebulės, juodalksnio) medynai. Brandžių minkštųjų lapuočių medynų amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus, todėl neišvengiamai kaupsis ir didės perbrendusių medynų plotai.

Miško kirtimų analizė. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti – 3,8 m³ likvidinio tūrio, o kirsta – 3,9 m³. Pagrindiniai kirtimai turėjo sudaryti apie - 72 proc., ugdomieji – 10 proc., sanitariniai - 13 proc., specialieji (kiti) kirtimai – 5 proc. bendro iškertamo likvidinio tūrio. Per vykmetį kirtimų apimtis viršyta 5 proc. Pagrindinių miško kirtimų metinė apimtis viršyta 7 proc. Vidutiniškai per metus pagrindiniais kirtimais kirsta 33,6 tūkst. m^3 likvidinės medienos, o projektuota kirsti 31,3 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Vykdant ugdomuosius kirtimus buvo vadovaujamasi miškotvarkos projekte nustatytomis ugdomųjų kirtimų apimtimis.

Medynų tūrio kaita. 2017 m. miškų inventorizacijos metu nustatytas 34 m^3/ didesnis ha (padidėjo nuo 184 m^3/ha iki 218 m^3/ha) visų medynų vidutinis tūris. Didėjant medynų vidutiniam tūriui, didėjo ir miškuose sukauptos medienos kiekis. Per vykmetį padidėjo ir brandžių medynų vidutinis tūris. Brandžių medynų tūris yra svarbus apskaičiuojant kirtimo normą. Inventorizacijos metu nustatytas brandžių medynų vidutinis tūris 1 ha siekia 312 m^3/ha, tai yra padidėjo 49 m^3/ha.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2008-2017 m.) plynai iškirsta 1435 ha medynų. Želdinta 58 proc. kirtaviečių, savaime atžėlė 26 proc., dar neatkurtos kirtavietės sudaro 16 proc. ploto. Neapaugusiame plote per vykmetį atkurta ir įveista 1154 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai sudaro 91 proc., patenkinami – 9 proc., blogų ir žuvusių želdinių nėra inventorizuota. 2007 m. miškų inventorizacijos metu nustatyta, kad gerų želdinių buvo 33 proc., patenkinamų – 65 proc. ir 2 proc. blogų želdinių. Želdinimo darbų kokybė, palyginus su ankstesniu vykmečiu yra labai pagerėjusi. Paliktos atželti kirtavietės daugiausia atžėlė beržais (54 proc.) ir juodalksniais (41 proc.). Spygliuočiais atžėlė tik 2 proc. savaime želti paliktų kirtaviečių. Atžėlę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais bus formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.